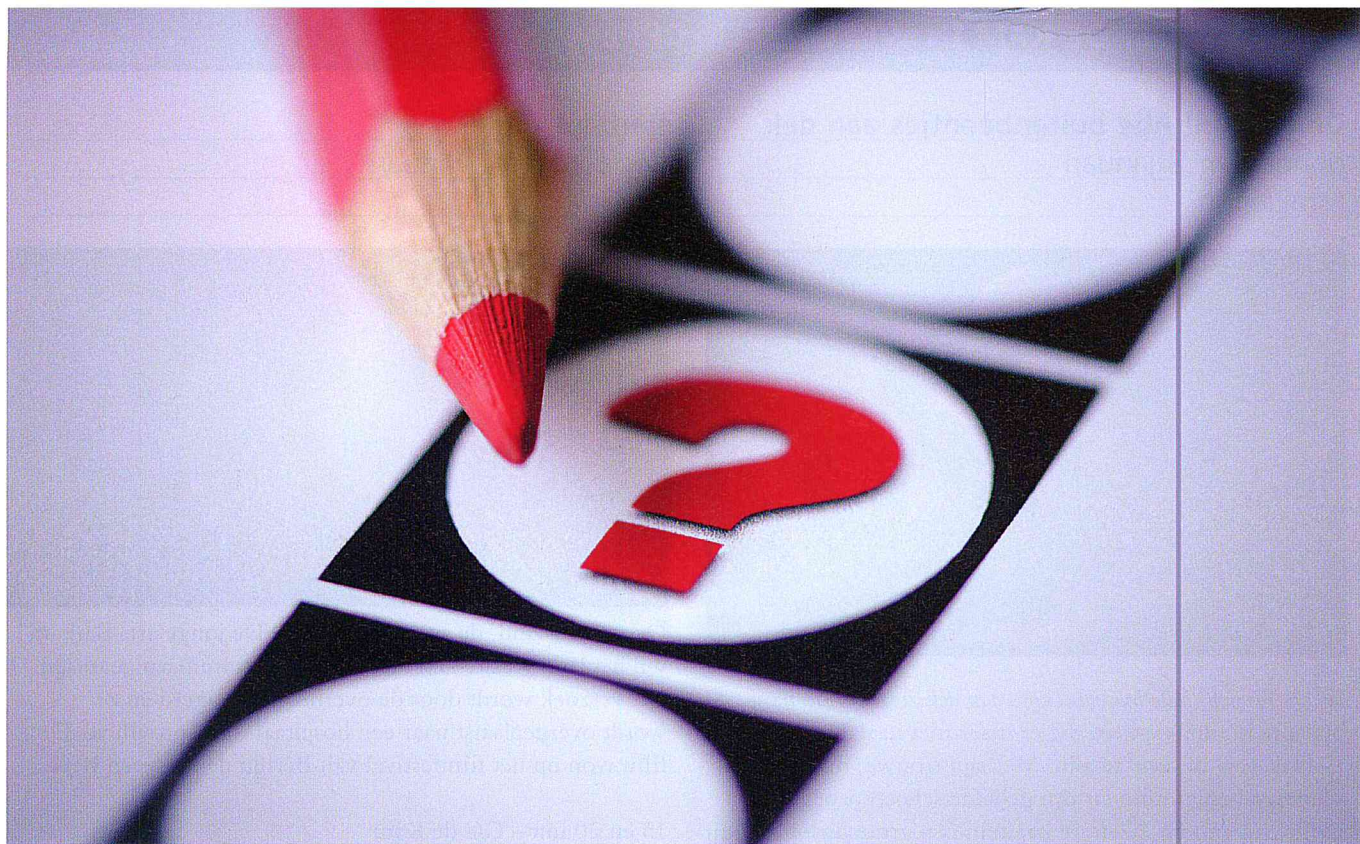

Uitslag provincieraadsverkiezingen in de zes

Tien procent minder stemmen voor Franstalige partijen

De uitslagen van de recente provincieraadsverkiezingen, die het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (www.vlaanderenkiest.be) voor het eerst per gemeente ter beschikking stelt, leveren verrassende bevindingen op.

Terwijl de Franstalige partijen in de zes faciliteitengemeenten bij de gemeenteraadsverkiezingen 63,7 procent van het aantal uitgebrachte geldige stemmen kregen, haalde de Franstalige eenheidslijst UF bij de provincieraadsverkiezingen slechts 53,99 procent. Voor de Nederlandstalige partijen was dat respectievelijk 28,4 en 41,8 procent. Van alle voor de provincieraadsverkiezingen uitgebrachte stemmen op Nederlandstalige partijen kreeg de N-VA in de zes overigens 29,01 procent, Open Vld 20,1, Groen 20,1, CD&V 16,5 en sp.a 7,9.

Verschil lokaal-provinciaal

In Linkebeek haalde LB bij de gemeenteraadsverkiezingen 79,1 procent van de stemmen; de UF bij de provincieraadsverkiezingen slechts 65,8 procent. Bij de gemeenteraadsverkiezingen scoorde IC-GB in Sint-Genesius-Rode 65,5 procent en LB-Union in Wezembeek-Oppem 77,7 procent; de UF bij de provincieraadsverkiezingen respectievelijk 54 en 63,3 procent. Bij de gemeenteraadsverkiezingen in Wemmel kreeg de grotendeels Franstalige lijst LB 44,2 procent en de UF 8,9 procent, terwijl bij de provincieraadsverkiezingen slechts 34,6 procent voor UF stemde. In Kraainem en Drogenbos deed de UF het bij de

provincieraadsverkiezingen echter telkens beter. Dat komt omdat hier bij de gemeenteraadsverkiezingen telkens ook tweetalige lijsten opkwamen. De verschillen moeten echter enigszins gerelativeerd worden, omdat het tweetalige Belg-Unie bij de provincieraadsverkiezingen in de zes 1 tot 5,65 procent haalde en er bij deze verkiezingen opvallend meer blanco of ongeldig gestemd werd. In Kraainem bijvoorbeeld werden voor de gemeenteraadsverkiezingen 6.824 geldige stemmen uitgebracht en bij de provincieraadsverkiezingen slechts 6.208. Het is plausibel te veronderstellen dat het vooral Franstaligen zijn die bij provincieraadsverkiezingen meer blanco of ongeldig stemden.

De Leuvense politoloog Bart Maddens wijt het opvallende verschil in kiesgedrag bij beide verkiezingen aan het feit 'dat zelfs in faciliteitengemeenten met een zeer belangrijke communautaire breuklijn het stemgedrag ook door andere lokale factoren beïnvloed wordt'. 'Een aantal kiezers zullen los van communautaire aspecten bijvoorbeeld van oordeel zijn dat het gemeentebestuur goed werk leverde op een aantal domeinen en het hiervoor steunen. Een zittend bestuur profiteert bij verkiezingen sowieso altijd van een zekere bonus. Terwijl je bij gemeenteraadsverkiezingen nog

een aantal mensen hebt die voor andere dan communautaire redenen voor Franstalige partijen stemmen, is het aantal UF-stemmen bij provincieraadsverkiezingen vanuit wetenschappelijk oogpunt de beste indicator voor de telling van de groep kiezers die zich identificeert als Franstalig', aldus Maddens.

Franstalig versus ideologisch stemmen

In het verleden bleek al meerdere keren dat er veel meer Franstalig werd gestemd bij verkiezingen voor Kamer, Senaat of het EU-parlement in de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde dan bij verkiezingen voor het Vlaams Parlement in de kieskring Vlaams-Brabant. 'Franstalige partijen krijgen altijd minder stemmen als ze als UF opkomen. Dan trekken ze immers alleen een harde kern kiezers aan die hun stem enkel baseren op hun Franstaligheid. Als de Franstalige kiezers de mogelijkheid hebben om ideologisch te stemmen op de hele waaier aan Franstalige partijen is het aantal Franstalige stemmen veel hoger', aldus politoloog Kris Deschouwer (VUB). Volgens Luk Van Biesen hebben een aantal Franstaligen in de zes ook bij de jongste provincieraadsverkiezingen ideologisch gestemd. Het hoge percentage dat Groen haalt – 20,1 procent van alle Vlaamse stemmen in de zes – wijst er volgens hem op dat deze partij ook vanuit Ecolo stemmen kreeg.

Luk Van Biesen (Open Vld), volksvertegenwoordiger en al dertig jaar Vlaams gemeenteraadslid in Kraainem, vindt de uitslag voor de provincieraadsverkiezingen in de faciliteitengemeenten overigens zeer bemoedigend. 'Deze uitslag geeft voor het eerst weer hoe de kiezers zich werkelijk uiten als het gaat om verkiezingen voor een Vlaams bestuursniveau. Het is duidelijk dat vooral in faciliteitengemeenten, waar de communautaire problemen werden verhoogd door de niet-benoemde burgemeesters, de Franstalige partijen beter standhielden bij de gemeenteraadsverkiezingen. Bij de provincieraadsverkiezingen durfde echter al 41,78 procent van de kiezers resoluut kiezen voor een Vlaamse partij. Er is dan ook geen enkele reden om de faciliteitengemeenten op te geven.'

Bart Maddens beaamt dat deze uitslag vanuit Vlaams perspectief een aangename verrassing is. 'Voorheen werd steeds gedacht dat in de faciliteitengemeenten twee derde Franstalig is, terwijl de UF-aanhang in de praktijk slechts iets meer dan de helft blijkt te zijn.' Het hoger vermelde 'BHV-effect' waarbij Franstaligen meer Franstalig stemmen als ze voor hun partijen kunnen stemmen zal bij nieuwe verkiezingen voor Kamer, Senaat of het EU-parlement in de zes echter niet afzwakken, vermits kiezers hier kunnen blijven stemmen voor partijen die ook in Brussel opkomen. Hij is als wetenschapper verheugd dat het Agentschap voor Binnenlands Bestuur voortaan de uitslagen van de provincieraadsverkiezingen per gemeente geeft, maar wijst erop dat dit in de toekomst ook de strategie van partijen zal beïnvloeden. 'In Machelen haalde UF bij de provincieraadsverkiezingen 7,41 procent, in Meise 6,1 procent. Dergelijke percentages zijn goed voor minstens een gemeenteraadzetel en zullen de Franstaligen in 2018 mogelijk stimuleren om ook daar lokale lijsten in te dienen.'

Luc Vanheerentals

DE LIJSTERBES is een uitgave van het gemeenschapscentrum de Lijsterbes en vzw 'de Rand'. De Lijsterbes komt tot stand met de steun van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant.

REDACTIE

Magda Calleeuw, Sam Custers, Ann Lemmens, Linda Teirlinck, Luc Timmermans, Annick Tordeur

EINDREDACTIE

Veerle Weeck, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, veerle.weeck@derand.be

HOOFDREDACTIE

Geert Selleslach, 02 456 97 98, geert.selleslach@derand.be

REDACTIEADRES

GC de Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6, 1950 Kraainem, tel. 02 721 28 06, info@delijsterbes.be, www.delijsterbes.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Eddy Frans, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel

ONTHAAL GC DE LIJSTERBES

An Bohets (onthaalmedewerker), Sam Custers (centrumverantwoordelijke), GC de Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6, 1950 Kraainem, tel. 02 721 28 06, fax 02 725 92 11, info@delijsterbes.be, www.delijsterbes.be

OPENINGSUREN

Ma van 13.00 tot 17.00 uur en van 17.30 tot 20.00 uur (niet tijdens schoolvakanties), di tot vr van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.

FOYER DE LIJSTERBES

Open van maandag tot en met zaterdag van 10.30 tot 24.00 uur en op zondag van 10.30 tot 21.00 uur.

Het onthaal is gesloten van 24 december tot en met 2 januari.